

TRABZON ÜNİVERSİTESİ
FATİH EĞİTİM FAKÜLTESİ
REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK PROGRAMI UYGULAMA, GÖRÜŞME VE
GÖZLEM DERSLERİ YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1

(1) Bu Yönergenin amacı, T.C. Trabzon Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık lisans programlarına kayıtlı öğrencilerin, psikolojik danışmanlık mesleğine ilişkin derslerden edindikleri kuramsal bilgileri, çeşitli kurum ve kuruluşlarda uygulama, görüşme, gözlemler yaparak uygulamaya dönüştürmelerine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

Madde 2

(1) Bu Yönerge T.C. Trabzon Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Programı'nda öğrenim gören öğrencilerin ve görev yapan öğretim elemanlarının uygulama, gözlem ve görüşme yapacakları okul ve diğer ilgili kurumlardaki görev ve sorumlulukları ile uygulamalarının değerlendirilmesindeki esasları kapsar.

Dayanak

Madde 3

(1) Bu Yönerge; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu 14'ncü maddesi ile "Trabzon Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliği" ilgili hükümleri gereğince düzenlenmiştir.

Tanımlar

Madde 4

(1) Yönergede geçen;

a) Üniversite: T.C. Trabzon Üniversitesini,

b) Fakülte: Fatih Eğitim Fakültesini,

c) Dekan: T.C. Trabzon Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Dekanını,

ç) Bölüm Başkanı: Fatih Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölüm Başkanını,

d) Fakülte Uygulama Koordinatörü: Uygulama öğrencilerinin eğitim kurumlarında yapacakları okul psikolojik danışmanlığı/öğretmenlik uygulamalarını, uygulama öğretim elemanı, millî eğitim müdürlüğü uygulama koordinatörü ve uygulama eğitim kurumu koordinatörüyle birlikte, planlanan ve belirlenen esaslara göre yürütülmesini sağlayan, eğitim ve öğretimden sorumlu dekan yardımcısını,

e) Bölüm uygulama koordinatörü: Fakülte ve uygulama eğitim kurumunun iş birliğinde, bölümün okul psikolojik danışmanlığı uygulamaları ile bölüm içinde yürütülen Bireyle Psikolojik Danışma uygulaması, psikolojik testler ve mesleki rehberlik uygulamaları ile ilgili yönetim işlerini planlayan ve yürüten öğretim elemanını,

f) MEBBİS: Millî Eğitim Bakanlığı Bilgi İşlem Sistemini,

g) Uygulama, gözlem ve görüşmelerin yapıldığı kurum: Psikolojik danışma alanındaki uygulamaların yürütüldüğü, gözlem ve görüşmelerin yapıldığı Trabzon ili içindeki eğitim, sağlık, endüstri gibi alanlardaki resmi ya da özel kurumlar) Uygulama, gözlem ve görüşme dersleri: Mesleki Rehberlik ve Kariyer Danışmanlığı Uygulamaları, Okullarda PDR Uygulamaları I ve Okullarda PDR Uygulamaları II, Bireyle Psikolojik Danışma Uygulaması I ve Bireyle Psikolojik Danışma Uygulaması II, Psikolojik Testler, Kurumlarda Deneyim, Test Dışı Teknikler, Danışma Becerileri Dersi gibi isimleri olan dersleri,

h) Uygulama öğrencisi: Rehberlik ve Psikolojik Danışma Programına devam eden ve eğitim, sağlık hizmetleri, iş ve yönetim gibi sektörlerle ilgili bir kurum ortamında psikolojik danışma alanında uygulamalar, görüşmeler ve gözlemler yapan öğrenciyi,

- i) Uygulama Öğrencisi Değerlendirme Sistemi: Öğretmenlik uygulamasına ilişkin iş ve işlemlerin yürütüldüğü MEBBİS (Millî Eğitim Bakanlığı Bilgi İşlem Sistemi) içinde yer alan modülü,
- j) Süpervizyon: Uygulama öğrencisinin, kendisinden daha deneyimli ve birikimli olan bir psikolojik danışman tarafından geribildirimlerle sistemli bir şekilde, kişisel ve mesleki yeterliklerinin desteklenmesini, güçlendirilmesini ve geliştirilmesini,
- k) Bireysel süpervizyon: Bir psikolojik danışman ile bir psikolojik danışma öğrencisi arasındaki öğretici bir rehberliği,
- l) Grup süpervizyonu: Bir psikolojik danışman ile ikiden fazla psikolojik danışma öğrencisi arasındaki öğretici bir rehberliği,
- m) Üçlü süpervizyon: Bir psikolojik danışman ile iki psikolojik danışma öğrencisi arasındaki öğretici bir rehberliği,
- n) Okul psikolojik danışmanlığı uygulamaları: Süpervizyon altında, tüm eğitim kademelerine uygun olarak, akademik, kariyer ve kişisel / sosyal gelişim ile ilgili psikoeğitim programlarını geliştirme, küçük grup psikolojik danışması, büyük grup rehberliği ve sınıf rehberliği yöntemleriyle bu programları uygulama, periyodik bireysel görüşme yapma, bireyi tanıma teknikleri uygulama, veli görüşmesi yapma ve veli semineri verme program değerlendirme çalışmalarını okullarda yapma ve yaptıkları uygulamalar konusunda öğrencilerin birbirlerine geribildirim vermesini,
- o) Okullarda PDR uygulamaları: Süpervizyon altında yapılan okul psikolojik danışmanlığı uygulamalarını,
- p) Kariyer rehberliği uygulamaları: Süpervizyon altında, tüm eğitim kademelerine uygun akademik ve kariyer gelişim ile ilgili psikoeğitim programlarını geliştirme, küçük grup psikolojik danışması, büyük grup rehberliği ve sınıf rehberliği yöntemleriyle bu programları uygulama, periyodik bireysel görüşme yapma, bireyi tanıma teknikleri uygulama, veli görüşmesi yapma ve veli semineri verme, program değerlendirme çalışmalarını okullarda yapma ve yaptıkları uygulamalar konusunda öğrencilerin birbirlerine geribildirim vermesini,
- r) Bireyle psikolojik danışma uygulamaları: Süpervizyon altında psikolojik danışma beceri ve tekniklerini kullanarak gerçek bir danışanla bireyle psikolojik danışma yapmayı,
- s) Grupla psikolojik danışma uygulamaları: Grupla psikolojik danışma alanında yetkin bir grup liderinin PDR programı öğrencileri ile grupla psikolojik danışma yapmasını,
- t) Süpervizör: Psikolojik danışma alanındaki uygulamalarla ilgili dersler gereğince (mesleki rehberlik uygulamaları, okullarda PDR uygulamaları-I, okullarda PDR uygulamaları-II, bireyle psikolojik danışma uygulamaları-I ve bireyle psikolojik danışma uygulamaları-II gibi), uygulama, görüşme ve gözlemleri yürüten uygulama öğrencilerinin, bu mesleğin gerektirdiği davranışları kazanması için süpervizyon yapan psikolojik danışman öğretim elemanını,
- u) Süpervizör Komisyonu: Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Programı'nda ders veren öğretim üyeleri arasından Bölüm Başkanlığınca görevlendirilen ve süpervizörlerden oluşan komisyonu,
- v) Uygulama, gözlem ve görüşmelerin raporları: Uygulama öğrencisi tarafından hazırlanan ve yapılan uygulama gözlem ve görüşmelerin rapor edildiği ödevleri, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM Uygulamaların Yönetilmesi

Madde 5

(1) Uygulama öğrencileri uygulamalarını, kendi buldukları ve Bölüm Başkanlığı'nın onayladığı ya da Bölüm Başkanlığı'nın önerdiği ve Fakülte Dekanlığının uygun gördüğü uygulama kurumlarında yapabilirler.

(2) Uygulama, görüşme ve gözlem sürecinde, Eğitim Fakültesi ile uygulama, gözlem ve görüşmelerin yapıldığı kurum iş birliğinin gerçekleştirilmesi için her yıl belirli zamanlarda uygulama, görüşme ve gözlemler ile ilgili çalışmalara ilişkin toplantılar, kurslar, seminerler, vb. düzenlenir.

Madde 6- (1) Bölüm Başkanı'nın görev ve sorumlulukları şunlardır:

- a) Uygulama yapılması planlanan uygulama kurumunun isimlerini, uygulama, görüşme ve gözlemler yapacak öğrencilerin isimlerini ve uygulama öğretim elemanlarının isimlerini, Valilik onayının alınması amacıyla bölüm uygulama koordinatörü işbirliği ile Dekanlığa bildirmek.
- b) Planlama sırasında her bir uygulama öğretmenine en çok altı (6) uygulama öğrencisi atanması gerektiğini dikkate almak.
- c) Ders dağıtımı yapılırken, grup süpervizyonu yapılan derslerde öğretim elemanı başına en çok verilmesi gereken uygulama öğrencisi sayılarının mesleki rehberlik uygulamaları için 20; Okullarda Rehberlik ve Psikolojik Danışma Uygulamaları-I ve II için 12; psikolojik testler için 20; bireyle psikolojik danışma uygulamaları-I ve II için 12 olduğunu dikkate almak.
- d) İlgili derslerin yürüten öğretim elemanlarını toplayarak, uygulama, görüşme ve gözleme dayalı derslerin işlenişi, öğrencilerin uygulama yaşantıları ve süpervizörlerin performansı ile ilgili olarak değerlendirme ölçütlerinin belirlenmesini sağlamak. Bu ölçütler konusunda süpervizörleri bilgilendirmek ve öğrencilere derslerin tamamlanmasının ardından bu ölçütlere göre değerlendirme yapma imkânı sağlamak.
- e) Bölüm uygulama koordinatörü ve millî eğitim müdürlüğü uygulama koordinatörü ile iş birliği içerisinde uygulama öğrencilerinin bilgilerinin ve değerlendirme formlarının, Uygulama Öğrencisi Değerlendirme Sistemi (MEBBİS) üzerinden kayda alınmasını sağlamak.
- f) Valilik onayı alınan uygulama kurumu müdürlükleri ile il/ilçe millî eğitim müdürlükleri veya rehberlik ve araştırma merkezleri ile Dekanlık tarafından yapılan protokol doğrultusunda uygulama sürecinin yürütülmesini sağlamak.
- g) Uygulamaların süpervizörlerini/öğretim elemanlarını belirleyerek, görevlendirmek ve süpervizör komisyonunu oluşturmak.
- h) Bireyle psikolojik danışma uygulaması ve grupla psikolojik danışma uygulaması için üniversite içinde uygun mekanlar temin etmek.
- i) Uygulama öğrencilerinin yapacağı bireyle psikolojik danışma uygulamalarında danışan randevularının alınması için sekreteryaya hizmeti sağlamak.
- j) Süpervizörlerin verecekleri bilgiler doğrultusunda uygulamaların eksiksiz olarak yürütülmesini sağlamak.
- k) Uygulama kurumlarının ilgilileri ile ve ayrıca, psikolojik danışman eğitimi ile ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliğinin geliştirilmesi için çeşitli aralıklarla uygulama derslerine ilişkin toplantılar, çalıştaylar, kurslar ve seminerler düzenlemek.
- l) Uygulama dersleri ile ilgili resmi yazışmaları yürütmek.
- m) Her akademik yıl sonunda uygulama öğrencilerinin, süpervizörlerin ve uygulama kurumu koordinatörlerin uygulamalar hakkındaki görüşlerini değerlendirmek, analiz etmek ve rapor haline getirmek.
- n) Eğitim Fakültesi ile uygulama, görüşme ve gözlemlerin yapıldığı kurum iş birliğinin gerçekleştirilmesi için her yıl belirli zamanlarda toplantılar, kurslar, seminerlerin, vb. düzenlenmesini sağlamak.

Madde 7 - (1) Uygulama öğrencisinin görev ve sorumlulukları şunlardır:

- a) Uygulama, görüşme ve gözlem çalışmalarında Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği Etik Kurullarının öngördüğü kurallar çerçevesinde etik davranışlarda bulunmak.
- b) Uygulama, gözlem ve görüşmelerin yapıldığı kurumda bulunduğu süre içerisinde çalışanların tabii olduğu tüm kurallara ve işleyişe uymak.
- c) Süpervizörler tarafından belirtilen uygulamaları yapmak.
- d) Süpervizörden süpervizyon almadan uygulama yapmamak.
- e) Haftalık grup süpervizyonu toplantılarına düzenli olarak katılmak, aynı zamanda bireysel/grup süpervizyon almak.

- f) Grup süpervizyonlarında akranlarının yaptığı çalışmalara geliştirici ve yapıcı geribildirimler vermek.
- g) Uygulama, gözlem ve görüşmelerin yapıldığı kurumun mesai saatlerine uymak ve "Öğrenci Devam Formu"nu imzalamak.
- h) Uygulama, gözlem ve görüşmelerin yapıldığı kurumda her türlü araç ve gereci dikkatli kullanmaya özen göstermek.
- i) Uygulama, gözlem ve görüşmelerin yapıldığı kurumu, süpervizörlerin izni olmadan değiştirmemek.
- j) Uygulama, gözlem ve görüşmelerin yapıldığı kurumdan süpervizörün izni olmadan ayrılmamak.
- k) Süpervizör tarafından istenen uygulama, gözlem ve görüşmelerin raporlarını, ses ve ya da görüntü kayıtlarını, vb. hazırlayarak teslim etmek.
- l) Bireyle psikolojik danışma uygulamaları I ve II derslerinin her biri için asgari iki farklı danışanla 8'er seans gerçekleştirilmek (Her dönem için asgari 2 danışan, en az 16 seans).
- m) Tüm uygulama dersleri için anabilim dalı komisyonu tarafından belirlenen standartlara uymak.

Madde 8 - (1) Süpervizörün görev ve sorumlulukları şunlardır:

- a) Uygulama öğrencilerinin etik uygulamalar yapıp yapmadığını izlemek.
- b) Uygulama öğrencisinin uyumunu kolaylaştıracak planlama ve programları düzenlemek.
- c) Uygulama öğrencisinin yapması gereken uygulama, görüşme ve gözlemler ile bu çalışmaların zamanlamasını bildirmek.
- d) Uygulama öğrencilerinin hedef oluşturmaları için öğrencilerin gelişimsel düzeylerini dikkate almak ve öğrencilere yazılı biçimde başarı ölçütleri vermek.
- e) Öğrencilerin model alma yoluyla öğrenmelerine olanak sağlayacak fırsatlar yaratmak.
- f) Uygulama öğrencisinin, uygulama kurumunda yaptığı uygulamaları canlı biçimde izlemek.
- g) Uygulama öğrencisinin uygulamanın her aşamasında devamsızlık takibini yapmak.
- h) Düzenli olarak haftalık grup süpervizyonu toplantıları yapmak.
- i) Bireysel ve grup süpervizyon yapmak.
- j) Uygulama öğrencisinin yaptığı uygulamalar için geliştirici ve yapıcı geribildirimler vermek.
- k) Uygulama öğrencilerinin hazırladıkları uygulama raporlarını inceleyerek geribildirim vermek ve değerlendirmeler sonucunda, bu yönergenin üçüncü bölümünde (Uygulamaların, görüşme ve gözlemlerin değerlendirilmesi) anlatıldığı şekilde ara sınav (varsa) ve genel sınav/final sınavı notlarını vermek.
- l) Uygulama, görüşme ve gözlemlerin yapıldığı derslerle ilgili öğrencilerden istenenleri, dersin gereklerini ve değerlendirmenin nasıl yapılacağını kurumda görevli uygulama öğretmenler/süpervizörlere açıklamak.
- m) Uygulama, görüşme ve gözlemlerle ilgili dersler süresince, kurum süpervizörüne/uygulama öğretmenine oryantasyon, konsültasyon ve profesyonel gelişim fırsatları sağlamak ve iletişim içerisinde olmak.
- n) Uygulama sonunda, uygulama öğrencisinin aldığı değerlendirme notunu üniversitenin ilgili sisteminde kayda almak ya da okullarda PDR uygulamaları ile ilgili derslerden alınan değerlendirme notunu ise Uygulama Öğrencisi Değerlendirme Sistemi (MEBBİS) üzerinden kayda almak.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Uygulamaların, Görüşme ve Gözlemlerin Gerçekleştirilmesi, Değerlendirilmesi

Madde 9 – (1) Uygulama, görüşme ve gözlem dersleri lisans programında belirtildiği üzere uygulama kurumlarında süpervizyonlu bir şekilde yapılır.

(2) Uygulama öğrencileri, uygulama dersleri kapsamında yürütülen bireysel ve grup süpervizyon görüşmelerine katılır.

(3) Uygulama, görüşme ve gözlemler uygulama kurum görevlileri ile iş birliği halinde gerçekleştirilir.

(4) Devam zorunluluğu konusunda Trabzon Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

Madde 10 –

(1) Uygulama, görüşme ve gözlemlerin değerlendirilmesi aşağıdaki gibi yapılır.

(2) Uygulama öğrencileri yaptıkları uygulama, görüşme ve gözlemlere ilişkin uygulama raporlarını, ses ve/ya da görüntü kayıtlarını hazırlayarak, süpervizöre teslim ederler.

(3) Uygulama öğrencileri ayrıca, kurum psikolojik danışmanları tarafından istenen uygulamalarla ilgili çalışmaları teslim ederler.

(4) Teslim edilen uygulama raporlarının, ses ve / ya da görüntü kayıtları Ön lisans ve Lisans Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği hükümlerine göre puanlanır.

(5) Uygulama öğrencilerinin akademik başarılarının değerlendirilmesi sırasında, süpervizyonda gösterdikleri performans ve diğer uygulama öğrencilerine vermiş oldukları geribildirimler de dikkate alınabilir.

(6) Uygulama öğrencileri, sınav sonuçlarının usulüne uygun olarak, ilanından sonraki beş (5) iş günü içinde maddi hatalara itirazda bulunabilir.

Son Hükümler

Madde 11 - (1) Bu Yönergede yer almayan hususlarda Trabzon Üniversitesi Ön lisans ve Lisans Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği ile diğer ilgili mevzuat hükümleri geçerlidir.

Madde 12 - (1) Bu Yönerge Üniversite Senato'su tarafından kabul edildiği "....." tarihinde yürürlüğe girer. Madde 13 - (1) Bu Yönerge hükümleri Trabzon Üniversitesi Rektörü tarafından yürütülür.